

رویکردی توصیفی به ساختار

زبان فارسی

مؤلف: طاهره رحمانی

سرشناسه : رضایی، طاهره، ۱۳۵۴ -

عنوان و نام پدید آور : رویکردی توصیفی به ساختار زبان فارسی / مولف طاهره رضایی.

مشخصات، نشر : تهران: پردیس دانش، ۱۳۹۲.

مشخصات، ظاهری : ۱۸۴ص.

شابک : ۹۷۸-۶۰۰-۳۰۰-۰۹۷-۱

وضعیت فهرست نویسی : فیا

موضوع : فارسی - دستور - راهنمای آموزشی (عالی)

موضوع : فارسی - صرف

موضوع : فارسی - واج شناسی

موضوع : فارسی - نحو

رده بندی یکرده : ۱۳۹۲ / ۷۹ / ۲۶۹۳ PIR

رده بندی دیوید : ۰۷۶/۵۴

شماره کتابشناسی : ۳۳۸۷

عنوان: رویکردی توصیفی به ساختار زبان فارسی

ناشر: پردیس دانش

مؤلف: دکتر طاهره رضایی

طراح جلد: محمد میرکی

صفحه آرا: وحید روستائی

حروفچینی: طاهره رضایی

ناظر فنی چاپ: سید عبدالمجید خادمی

چاپ و صحافی: پردیس دانش

نوبت چاپ: اول

شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه

قیمت: ۱۰۰۰۰ تومان

شابک : ۹۷۸ - ۶۰۰ - ۳۰۰ - ۰۹۷ - ۱

فهرست

۹	پیشگفتار
۱۱	فصل اول: زبان شناسی
۱۲	مقدمه
۱۲	تعریف زبان شناسی
۱۵	اهداف زبان شناسی
۱۵	کارکردهای علمی زبان شناسی
۱۶	دستور همگانی
۱۷	گونه
۲۱	زبان
۲۴	کارکردهای زبان
۲۴	گوش
۲۵	لهجه
۲۶	زبان فارسی
۲۷	زبان فارسی معیار
۲۸	برنامه ریزی زبان
۲۹	فعالیت برنامه ریزان زبان
۳۱	فصل دوم: ساخت واجی زبان فارسی
۳۲	مقدمه
۳۲	واج
۳۵	جفت‌های کمینه
۳۶	مجموعه‌های کمینه
۳۷	تکیه

۳۹	آهنگ
۳۹	درنگ
۴۰	هجا
۴۳	خوشه‌ی همخوانی
۴۳	واجگونه
۴۴	فراوازی
۴۷	فصل سو: صرف
۴۸	مقدمه
۴۸	تصرف
۴۹	اشتقاق
۴۹	تکواژ
۵۰	انواع تکواژها
۵۶	واژه بست
۵۶	انواع واژه بست‌ها
۶۰	ممانعت
۶۱	فصل چهارم: واژه
۶۲	مقدمه
۶۲	واژه
۶۲	اقسام واژه از نظر ساختاری
۶۳	واژگانی
۶۴	مراحل واژه سازی
۷۵	ضرب المثل
۷۶	اصطلاحات

۷۹	فصل پنجم: انواع کلمه
۸۰	مقدمه
۸۰	انواع کلمه
۸۱	الف اسم
۸۸	صفت
۹۵	فعل
۱۰۱	ضمیر
۱۰۳	قید
۱۰۶	حرف اضافه
۱۰۸	حرف ربط
۱۰۹	صوت
۱۱۰	حرف تعریف
۱۱۱	محور جانشینی یا انتخابی
۱۱۱	محور همنشینی یا تنجیری
۱۱۳	فصل ششم: گروه
۱۱۴	مقدمه
۱۱۴	گروه اسمی
۱۱۵	گروه حرف اضافه‌ای
۱۱۷	گروه قیدی
۱۱۸	گروه فعلی
۱۱۹	فصل هفتم: جمله
۱۲۰	مقدمه
۱۲۰	جمله

۱۲۱		ساختمان جمله
۱۲۱		ترتیب کلمات یا آرایش سازه‌ها
۱۲۲		جملات بی نشان
۱۲۲		جملات نشاندار
۱۲۳		قلب نحوی
۱۲۴		خروج
۱۲۵		بند موصولی
۱۲۵		جمله سره (بند) موصولی
۱۲۷		وارونگی
۱۲۸		مثال‌هایی بیش از حد از ساخت نشاندار
۱۲۸		انواع جمله
۱۳۵		فصل هشتم: فعل
۱۳۶		مقدمه
۱۳۶		موضوع‌های فعل
۱۳۶		۱- افعال تک ظرفیتی
۱۳۷		۲- افعال چند ظرفیتی
۱۴۰		سببی سازی
۱۴۱		ساخت‌های سببی
۱۴۳		مجهول سازی
۱۴۴		انضمام
۱۴۷		«پرسش‌های انتخابی تشریحی»
۱۵۱		«پرسش‌های انتخابی تستی»
۱۷۹		«کتابنامه»

پیشگفتار

همان‌طور که بر همگان واضح و مبهر است زبان فارسی در مناطق وسیعی چه در ایران و چه در خارج از آن تکلم می‌شود. این زبان دارای گونه‌های مختلفی است؛ اما باید خاطر نشان کرد که فارسی مورد نظر این کتاب، فارسی معیار می‌باشد. در تهیه‌ی این مجموعه، از کتب مختلف فارسی و لاتین در زمینه‌های زبان‌شناسی و دستور زبان فارسی بهره گرفته شده است.

این کتاب با رویکردی زبان‌شناسانه برای دانشجویانی که با مباحث زبان‌شناسی کم و بیش آشنایی دارند، به رشته‌ی تدریس درآمده است. لذا با کتب مختلف آموزش زبان فارسی که در مقاطع مختلف دبیرستانی و دانشگاهی تدریس می‌شوند، تفاوتی شگرف دارد. این دستور زبان‌ها به طور عمد به رویکردی تجویزی چگونگی استفاده از دستور زبان فارسی را به زبان‌آموزان می‌آموزند. حال آن‌که کتاب **رویکردی توصیفی به ساختار زبان فارسی** به دور از امر و قهلی‌ها و نهی‌ها و بیچ‌ها در مورد چگونگی کاربرد زبان فارسی، به توصیف بخش‌های مختلف آن اعم از بخش‌های نحوی، صرفی، نحوی و غیره می‌پردازد.

از آن جایی که این کتاب جنبه‌ی آموزشی دارد، پرسش‌هایی تشریحی و مسأله‌ای در بخش انتهایی آن آورده شده است تا سطح یادگیری دانشجویان را به محک آزمون گذارده و آن‌ها را با پرسش‌های آزمون‌های گوناگون آشنا سازد. امید است که توانسته باشم ساخت زبان فارسی را به بهترین صورت به خوانندگان خود بنمایانم.

لازم می‌دانم همین جا از تمامی اساتید ارجمندم که الفبای زبان شناسی را به من آموختند کمال تشکر را داشته باشم. زیرا هر آن چه از زبان شناسی می‌دانم، بی تردید مدیون کلاس‌های درس آنان و راهنمایی‌های ایشان در مقاطع کارشناسی ارشد و دکتری می‌باشم. بدین وسیله همتشان را ارج می‌نهم.

www.ketab.ir